

Bekymring og risiko for smitte med covid-19

Hvert femte FOA-medlem oplever, at deres arbejdspladser ikke tager de nødvendige hensyn til medarbejdere, der har særlig risiko for smitte med covid-19 fx pga. kronisk sygdom, graviditet eller overvægtigt. Det skaber frygt blandt medarbejderne – navnlig blandt dem, der selv tilhører en af Sundhedsstyrelsens særlige risikogrupper. Det gør 30 procent af medlemmerne, viser en ny undersøgelse fra juli 2020, som 3.957 FOA-medlemmer har svaret på.

Hovedkonklusioner:

- **30 procent af FOAs medlemmer tilhører selv en af sundhedsstyrelsens særligt definerede risikogrupper.** Yderligere svarer 30 procent, at en eller flere personer, de bor sammen med, tilhører en risikogruppe, og 70 procent svarer, at personer i deres nære omgangskreds/familie, som de ikke bor sammen med tilhører en risikogruppe.
- **Hver femte (21 %) har oplevet, at der på deres arbejdsplads ikke tages hensyn til medarbejdere, der tilhører Sundhedsstyrelsens risikogrupper herunder medarbejdere med diabetes, lungesygdomme eller andre kroniske sygdomme, gravide og overvægtige.** Blandt medlemmer, der selv er i særlig risiko, er andelen, som oplever, at der ikke tages hensyn på deres arbejdsplads helt oppe på 39 procent.
- **30 procent frygter i høj eller i meget høj grad at blive smittet med covid-19 i forbindelse med deres arbejde.** Medlemmer, der tilhører en af sundhedsstyrelsens risikogrupper, frygter i signifikant højere grad at blive smittet på arbejdspladsen, end dem der ikke gør – navnlig dem af dem, der oplever, at deres arbejdsplads ikke tager de nødvendige hensyn. Det samme gør medlemmer, der har oplevet mangel på værnemidler og medlemmer, der ikke er trygge ved den måde, arbejdspladsen er organiseret og rustet til opgaven på.
- **Sammenlagt 13 procent oplever, at arbejdspladsen ikke tager de nødvendige hensyn til medarbejdere i risiko pga. overvægtigt.** 11 procent har svaret, at der ikke tages hensyn til svært overvægtige (BMI over 35), og 7 procent at der ikke tages hensyn til overvægtige (BMI over 30), der samtidig lider af kroniske sygdomme. Medlemmerne har kunnet vælge flere svar, så nogle har sat kryds ved begge muligheder.
- **Kun 12 procent taler åbent om overvægt som risikofaktor på arbejdspladsen.** I dagplejen og i ældreplejen er andelen helt nede på hhv. 8 og 10 procent.

KONTAKT

Notat udarbejdet af:
FOA Politik og Analyse

Presse/Fagbladet:

Politisk ansvarlig:

- **47 procent (altså næsten hver anden) frygter i høj eller meget høj grad at bringe smitte med hjem fra arbejdspladsen.** Medlemmer, der bor sammen med personer, der tilhører en af sundhedsstyrelsens risikogrupper, frygter i langt højere grad at bringe smitte med hjem fra arbejdspladsen. Hele 62 procent af disse har svaret i meget høj eller høj grad til spørgsmålet.
- **46 procent frygter høj eller i meget grad, at de i forbindelse arbejdet skal komme til at smitte borgere/patienter/børn.** Størst er frygten blandt ansatte i ældreplejen, hvor hele 56 procent i høj eller meget høj grad frygter, at de skal komme til at smitte borgere eller patienter gennem deres arbejde.
- **Frygt for smitte begrænser medlemmernes socialliv:** 63 procent har inden for den seneste måned i meget høj, høj eller nogen grad undgået at være sammen med personer fra deres nære omgangskreds, fordi de var bekymrede for at overføre smitte mellem dem og arbejdet. Tilsvarende har 41 procent af medlemmerne oplevet, at personer fra deres nære omgangskreds/familie har undgået at være sammen med dem, fordi de frygtede at blive udsat for smitte fra medlemmets arbejdsplads.

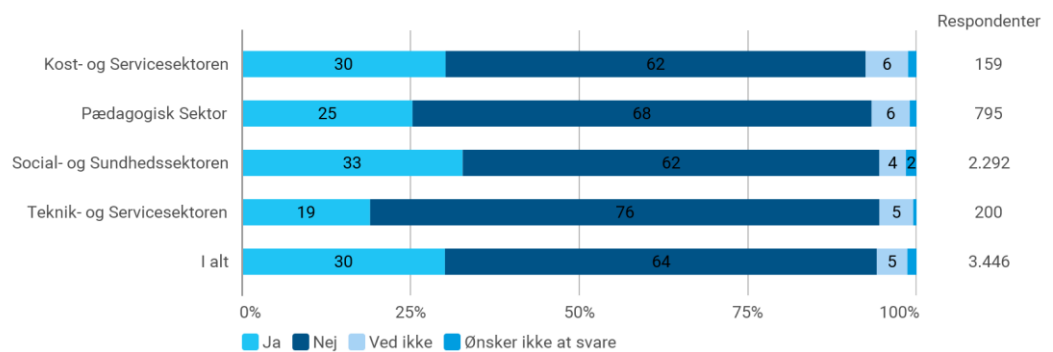
30 procent i risikogruppen

30 procent af FOAs medlemmer svarer, at de selv tilhører en af sundhedsstyrelsens særligt definerede risikogrupper, mens 64 procent svarer, at de ikke gør. De resterende 6 procent svarer enten "Ved ikke" eller ønsker ikke at svare. Social- og sundhedssektoren har med 33 procent den største andel medlemmer i risiko (se figur 1).

Lidt færre mænd (24 %) end kvinder (31 %) svarer, at de tilhører en risikogruppe, mens alder ikke har nogen statistisk sikker betydning for svarfordelingen (ikke vist i figur).

Figur 1. Tilhører du selv en risikogruppe?

Krydset med: Sektor:

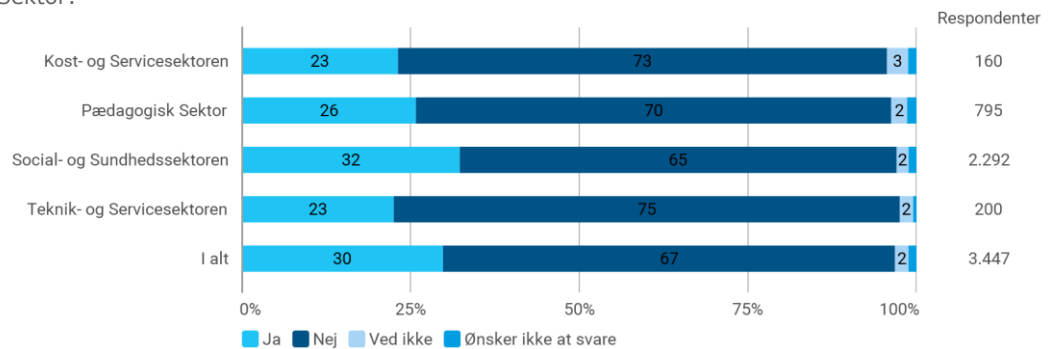
Note: Spørgsmålsformuleringen lød i sin fulde længde: "Ifølge Sundhedsstyrelsen har følgende personer en øget risiko ved COVID-19: Personer over 80 år, Personer med kroniske sygdomme fx hjertekarsygdomme, lungesygdomme eller diabetes, Gravide, Svært overvægtige (BMI over 35), Overvægtige (BMI over 30), der samtidig lider af kronisk sygdom. Tilhører du selv en risikogruppe?"

Samboende og familie i risiko

30 procent svarer, at en eller flere personer, de bor sammen med tilhører en risikogruppe (figur 2), og 70 procent svarer, at personer i deres nære omgangskreds/familie, som de ikke bor sammen med tilhører en risikogruppe (figur 3).

Figur 2. Tilhører en eller flere personer, du bor sammen med, en risikogruppe?

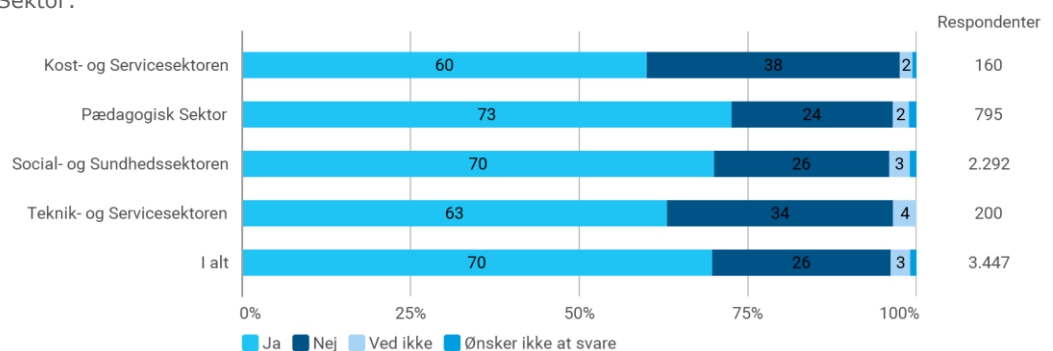
Krydset med: Sektor:

Note: Spørgsmålsformuleringen lød i sin fulde længde: "Ifølge Sundhedsstyrelsen har følgende personer en øget risiko ved COVID-19: Personer over 80 år, Personer med kroniske sygdomme fx hjertekarsygdomme, lungesygdomme eller diabetes, Gravide, Svært overvægtige (BMI over 35), Overvægtige (BMI over 30), der samtidig lider af kronisk sygdom. Tilhører en eller flere personer, du bor sammen med, en risikogruppe?"

Figur 3. Tilhører en eller flere personer i din nære omgangskreds/familie, som du ikke bor sammen med, en risikogruppe?

Krydset med: Sektor:

Note: Spørgsmålsformuleringen lød i sin fulde længde: "Ifølge Sundhedsstyrelsen har følgende personer en øget risiko ved COVID-19: Personer over 80 år, Personer med kroniske sygdomme fx hjertekarsygdomme, lungesygdomme eller diabetes, Gravide, Svært overvægtige (BMI over 35), Overvægtige (BMI over 30), der samtidig lider af kronisk sygdom. Tilhører en eller flere personer i din nære omgangskreds/familie, som du ikke bor sammen med, en risikogruppe?"

Hensyn på arbejdspladsen til medarbejdere i risiko

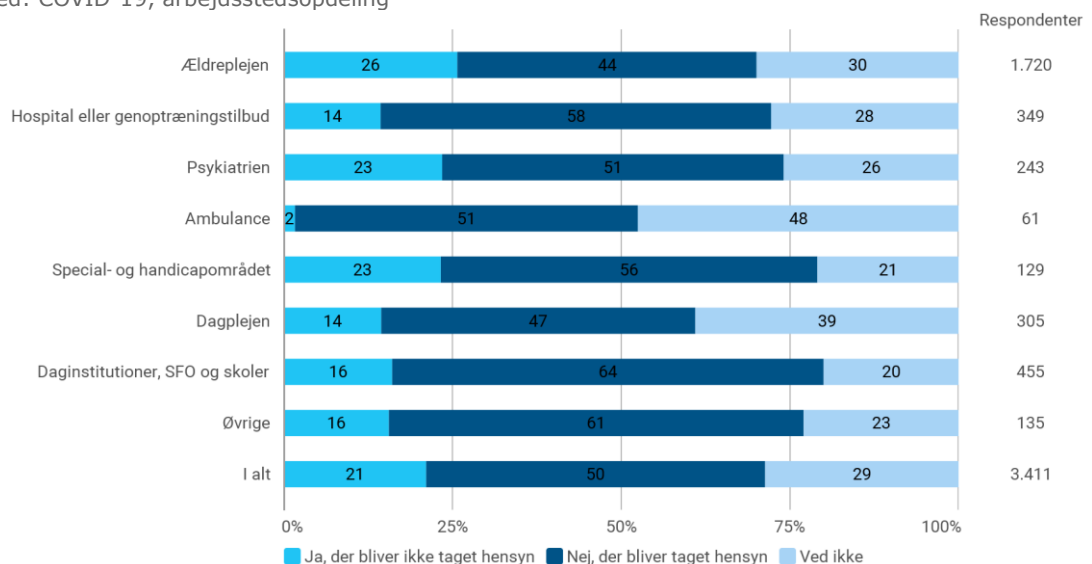
Hvert femte medlem (21 %) har oplevet, at der på deres arbejdsplads ikke tages hensyn til medlemmer, der tilhører Sundhedsstyrelsen særligt definerede risikogrupper herunder kronisk syge, overvægtige og gravide. Modsat svarer 50 procent, at der bliver taget hensyn, mens hele 29 procent svarer "Ved ikke". Med 26 procent udgør de ansatte i ældreplejen den gruppe, der oftest oplever, at arbejdspladsen ikke tager hensyn (se figur 4).

Blandt medlemmer, der selv er i særlig risiko, er andelen, som oplever, at der ikke tages hensyn på deres arbejdsplads helt oppe på 39 procent. Det fremgår figur 4b.

Figur 5 viser, hvilke risikofaktorer, som medlemmerne oplever, at arbejdspladserne ikke tager hensyn til. Heraf fremgår det, at 13 procent har oplevet, at der ikke er blevet taget de nødvendige hensyn til medarbejdere med diabetes, lungesygdomme eller andre kroniske sygdomme. 11 procent har oplevet, at der ikke er taget hensyn til svært overvægtige (BMI over 35). 7 procent har oplevet, at der ikke tages hensyn til overvægtige (BMI 30), der samtidig lider af en kronisk sygdom. 2 procent har oplevet, at der ikke er blevet taget hensyn til gravide, mens 1 procent har sat kryds i "Andre risikogrupper" (medlemmerne har kunnet vælge flere svarmuligheder).

Figur 4. Har du oplevet, at der på din arbejdsplads ikke er blevet taget de nødvendige hensyn til medarbejdere, der tilhører nogle af følgende risikogrupper?

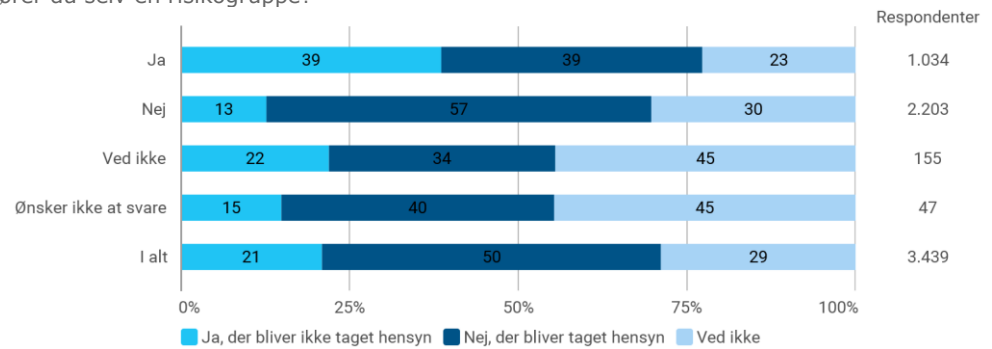
Krydset med: COVID-19, arbejdsstedsopdeling

Note: Kategorien "Ja, der bliver ikke taget hensyn" er i figuren sammenlagt af svarkategorierne: "Medarbejdere med diabetes, lungesygdomme eller andre kroniske sygdomme", "Gravide", "Svært overvægtige (BMI over 35)", "Overvægtige (BMI over 30), der samtidig lider af kronisk sygdom" og "Andre risikogrupper". Kategorien, der i figuren hedder "Nej, der bliver taget hensyn", er sammenlagt af svarkategorierne: "Nej, der bliver taget hensyn til medarbejdere i risiko" og "Medarbejdere med nær familie eller samboende, der tilhører en risikogruppe".

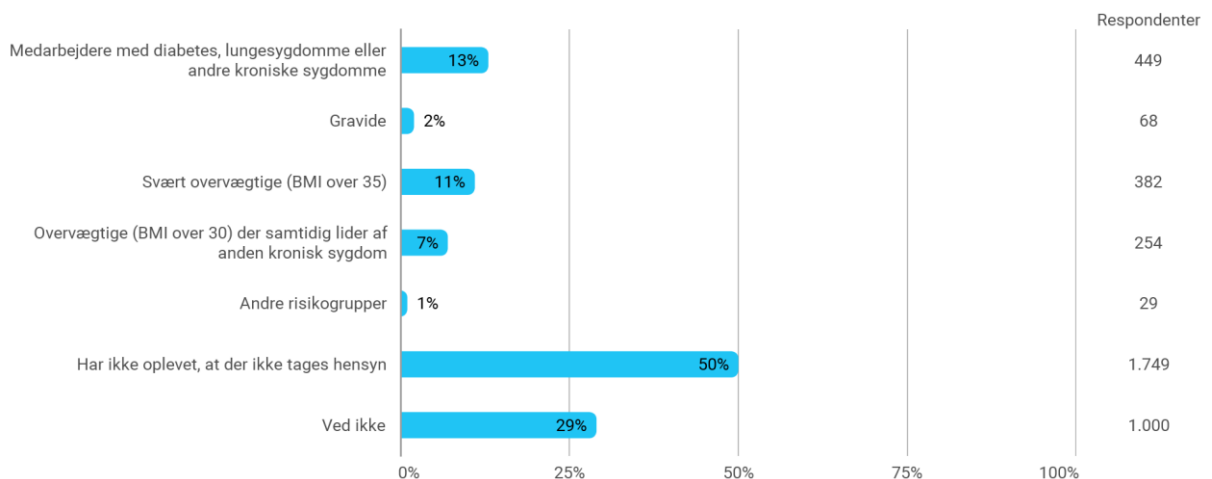
Figur 4b. Har du oplevet, at der på din arbejdsplads ikke er blevet taget de nødvendige hensyn til medarbejdere, der tilhører nogle af følgende risikogrupper?

Krydset med: - Tilhører du selv en risikogruppe?

Note: Kategorien "Ja, der bliver ikke taget hensyn" er i figuren sammenlagt af svarkategorierne: "Medarbejdere med diabetes, lungesygdomme eller andre kroniske sygdomme", "Gravide", "Svært overvægtige (BMI over 35)", "Overvægtige (BMI over 30), der samtidig lider af kronisk sygdom" og "Andre risikogrupper". Kategorien, der i figuren hedder "Nej, der bliver taget hensyn", er sammenlagt af svarkategorierne: "Nej, der bliver taget hensyn til medarbejdere i risiko" og "Medarbejdere med nær familie eller samboende, der tilhører en risikogruppe".

Figur 5. Har du oplevet, at der på din arbejdsplads ikke er blevet taget de nødvendige hensyn til medarbejdere, der tilhører nogle af følgende risikogrupper? (Du kan sætte flere krydser)

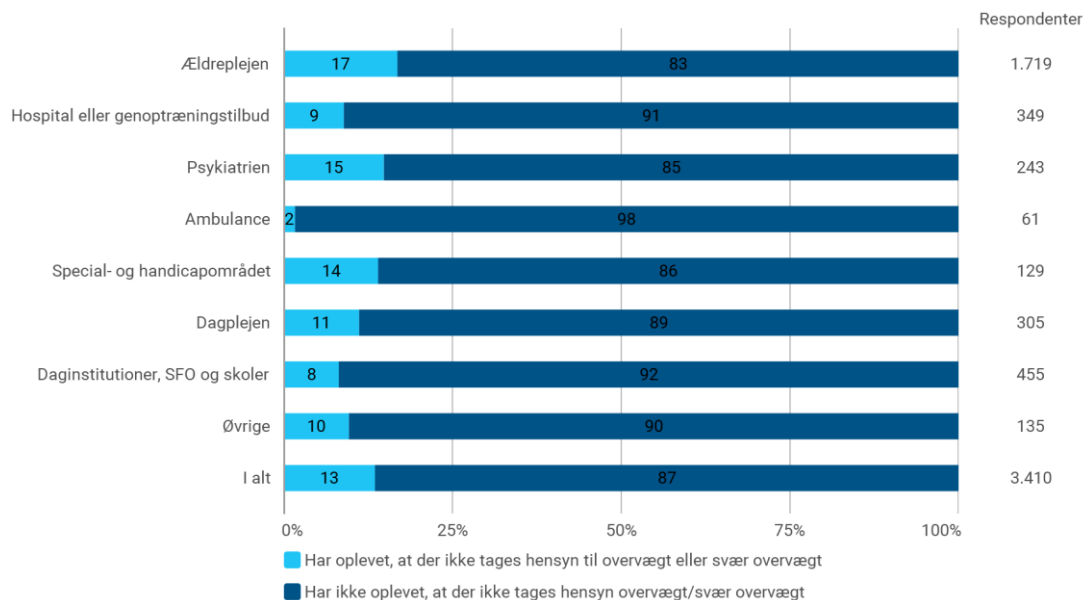
Note: Kategorien, der i figuren hedder "Har ikke oplevet, at der ikke tages hensyn", er sammenlagt af svarkategorierne: "Nej, der bliver taget hensyn til medarbejdere i risiko" og "Medarbejdere med nær familie eller samboende, der tilhører en risikogruppe".
Antal svar i alt: 3.474.

Sammenlagt 13 procent oplever, at arbejdspladsen ikke tager de nødvendige hensyn til medarbejdere i risiko pga. overvægt.

11 procent har svaret, at der ikke tages hensyn til svært overvægtige (BMI over 35), og 7 procent at der ikke tages hensyn til overvægtige (BMI over 30), der samtidig lider af kroniske sygdomme (da medlemmerne har kunnet vælge flere svar, har nogle sat kryds ved begge muligheder).

Figur 6. Hensyn til svær overvægt/overvægt samt ledsagende sygdom (samlet)

Krydset med: COVID-19, arbejdsstedsopdeling

Note: Kategorien "Har oplevet, at der ikke tages hensyn til overvægt/svær overvægt" er i figuren sammenlagt af svarkategorierne: "Svært overvægtige (BMI over 35)" og "Overvægtige (BMI over 30), der samtidig lider af kronisk sygdom". Kategorien "Har ikke oplevet, at der ikke tages hensyn til overvægt/svær overvægt" udgøres af medlemmer, der enten har svaret: "Medarbejdere med diabetes, lungesygdomme eller andre kroniske sygdomme", "Gravide", "Andre risikogrupper", "Medarbejdere med nær familie eller samboende, der tilhører en risikogrube", "Nej, der bliver taget hensyn til medarbejdere i risiko" eller "Ved ikke" uden samtidigt at svare "Svært overvægtige (BMI over 35)" eller "Overvægtige (BMI over 30), der samtidig lider af kronisk sygdom".

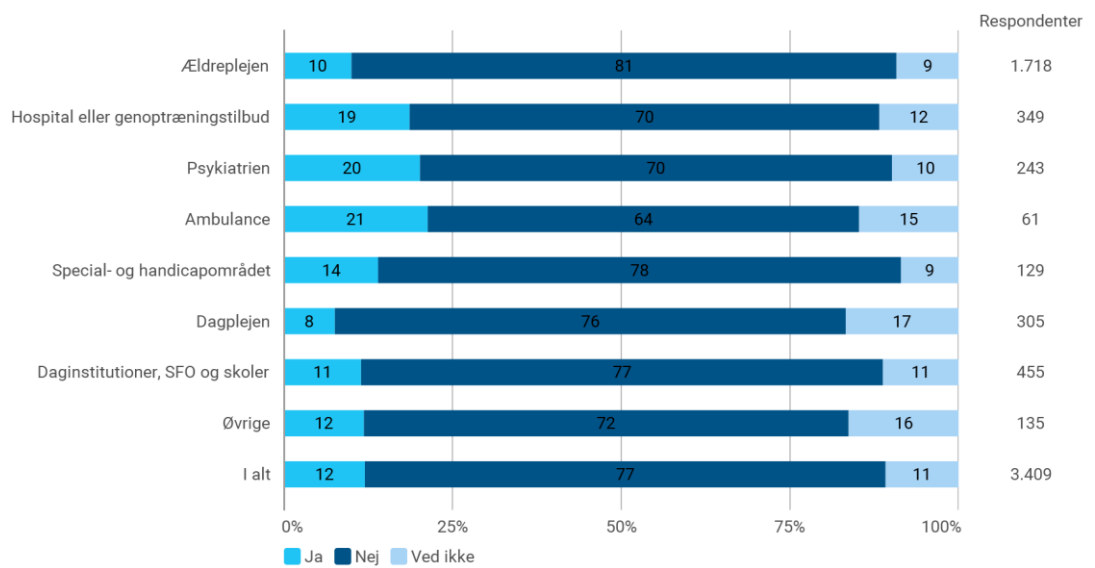

Kun 12 procent taler åbent om overvægt som en risikofaktor

Som figur 7 viser, er det kun de færreste, der taler åbent om overvægt som en risikofaktor. Således er det kun 12 procent af medlemmerne generelt, der har svaret "Ja", mens andelen i dagplejen og i ældreplejen er helt nede på hhv. 8 og 10 procent.

Figur 7. Taler I på din arbejdsplads åbent om overvægt/svær overvægt som en risikofaktor?

Krydset med: COVID-19, arbejdsstedsopdeling

Frygt for selv at blive smittet

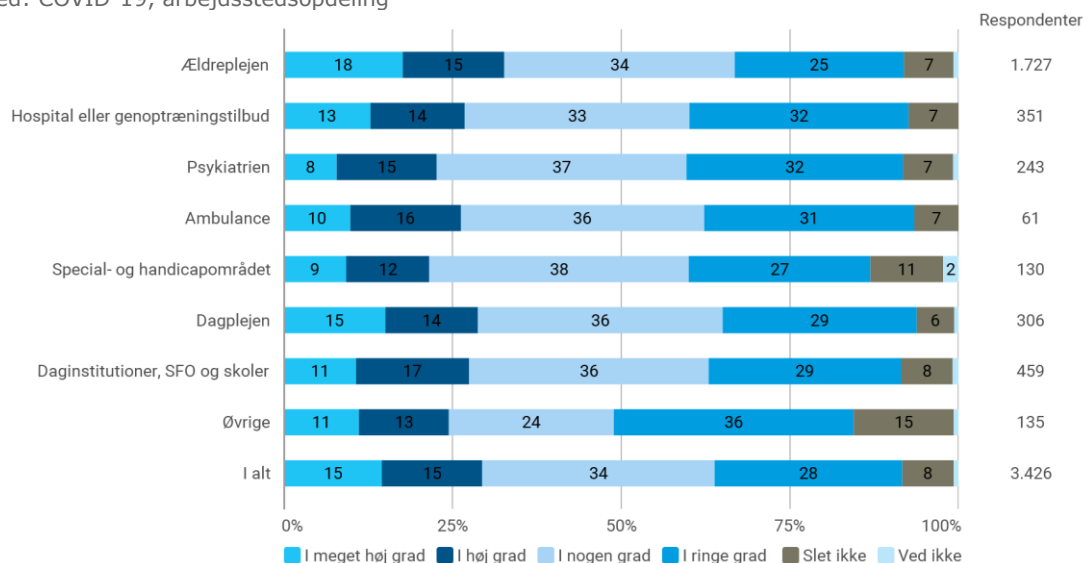
Sammenlagt 30 procent frygter i høj eller i meget høj grad at blive smittet med covid-19 i forbindelse med deres arbejde (se figur 8). Dette er færre end i en tilsvarende undersøgelse fra maj 2020, hvor 37 procent af medlemmerne svarede dette (Ikke vist i figur).

Størst er frygten i ældreplejen, hvor 33 procent har svaret i høj eller i meget høj grad.

Der er ingen signifikante sammenhænge mellem frygten for at blive smittet og medlemmernes alder og køn.

Figur 8. I hvilken grad frygter du følgende: - Selv at blive smittet med COVID-19 i forbindelse med dit arbejde?

Krydset med: COVID-19, arbejdsstedsopdeling

Figur 9 viser, at medlemmer, der tilhører en af sundhedsstyrelsens risikogrupper, i højere grad frygter at blive smittet på arbejdspladsen. 40 procent af disse har svaret i høj eller i meget høj grad, mens det kun gælder for 24 procent af medlemmer, der ikke tilhører en risikogruppe.

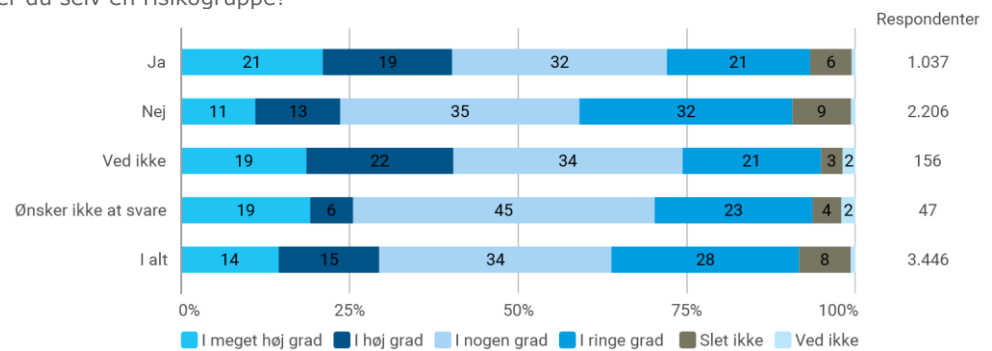
Også medlemmer, der oplever, at deres arbejdsplads ikke tager de nødvendige hensyn til medarbejdere i risiko for smitte frygter i højere grad at blive smittet. 43 procent af dem svarer, at de i høj eller i meget høj grad frygter at blive smittet i forbindelse med arbejdet. Dette svarer kun 22 procent af de medarbejdere, der oplever, at arbejdspladsen tager hensyn til medarbejdere i risiko (se figur 10).

For medlemmer, der oplever både selv at være i risiko, og at arbejdspladsen ikke tager de nødvendige hensyn, frygter hele 51 procent i høj eller i meget høj grad at blive smittet i forbindelse med arbejdet (ikke vist i figur).

Medlemmer, der har oplevet mangel på værnemidler (se figur 11), og medlemmer der siger, at de er utrygge ved måden, arbejdet organiseres og tilrettelægges på (figur 12), eller at arbejdspladsen er dårligt rustet til opgaven (figur 13) frygter også i højere grad at blive smittet.

Figur 9. I hvilken grad frygter du følgende: - Selv at blive smittet med COVID-19 i forbindelse med dit arbejde?

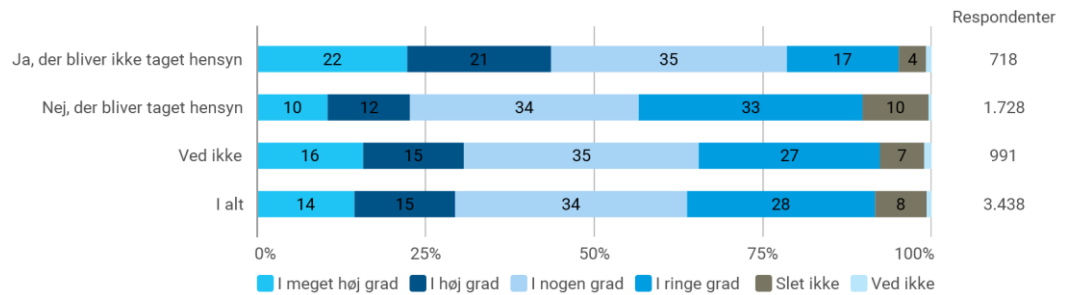
Krydset med: Tilhører du selv en risikogruppe?

Note: Spørgsmålsformuleringen i opdelingsvariablen "Tilhører du selv en risikogruppe?" lød i sin fulde længde: "Ifølge Sundhedsstyrelsen har følgende personer en øget risiko ved COVID-19: Personer over 80 år, Personer med kroniske sygdomme fx hjertekarsygdomme, lungesygdomme eller diabetes, Gravide, Svært overvægtige (BMI over 35), Overvægtige (BMI over 30), der samtidig lider af kronisk sygdom. Tilhører du selv en risikogruppe?"

Figur 10. I hvilken grad frygter du følgende: - Selv at blive smittet med COVID-19 i forbindelse med dit arbejde?

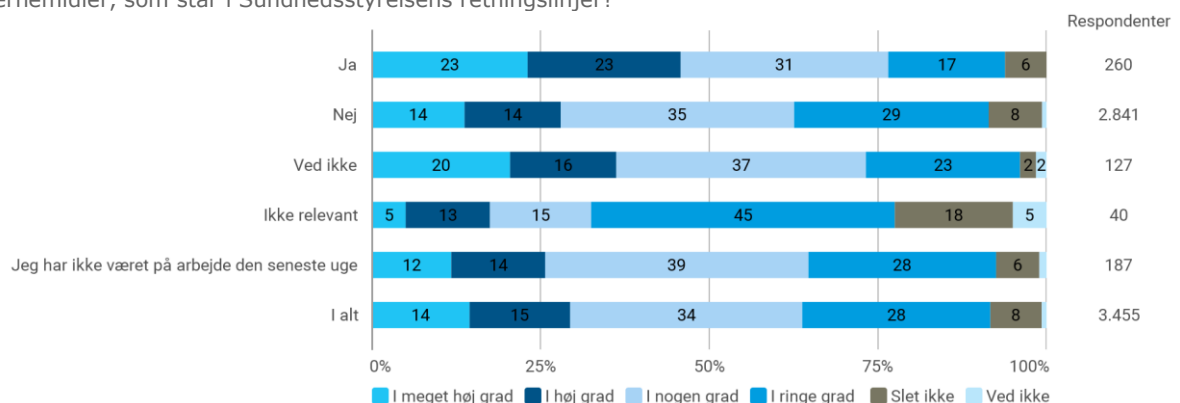
Krydset med: Har du oplevet, at der på din arbejdsplads ikke er blevet taget de nødvendige hensyn til medarbejdere, der tilhører nogle af følgende risikogrupper?

Note: Kategorien i opdelingsvariablen "Ja, der bliver ikke taget hensyn" er i figuren sammenlagt af svarkategorierne: "Medarbejdere med diabetes, lungesygdomme eller andre kroniske sygdomme", "Gravide", "Svært overvægtige (BMI over 35)", "Overvægtige (BMI over 30), der samtidig lider af kronisk sygdom" og "Andre risikogrupper". Kategorien, der i opdelingsvariablen hedder "Nej, der bliver taget hensyn", er sammenlagt af svarkategorierne: "Nej, der bliver taget hensyn til medarbejdere i risiko" og "Medarbejdere med nær familie eller samboende, der tilhører en risikogruppe".

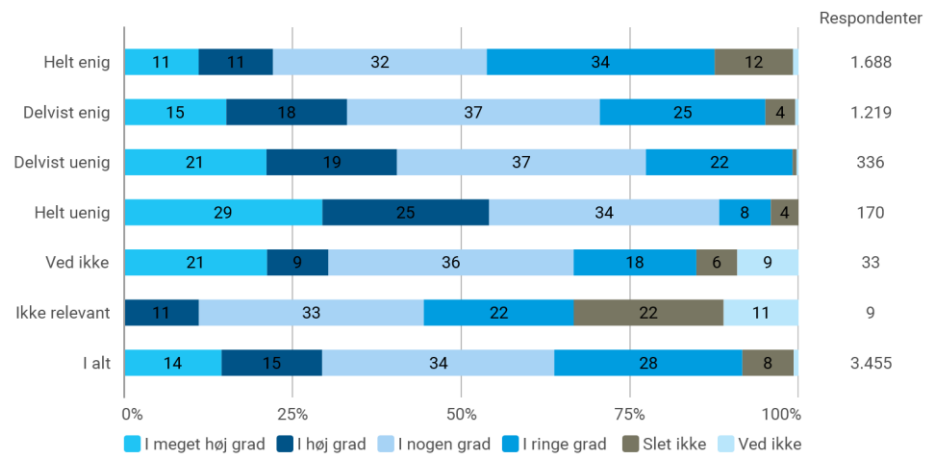
Figur 11. I hvilken grad frygter du følgende: - Selv at blive smittet med COVID-19 i forbindelse med dit arbejde?

Krydset med: Tænk på den seneste uge. Har du på din arbejdsplads oplevet manglende adgang til de værnemidler, som står i Sundhedsstyrelsens retningslinjer?

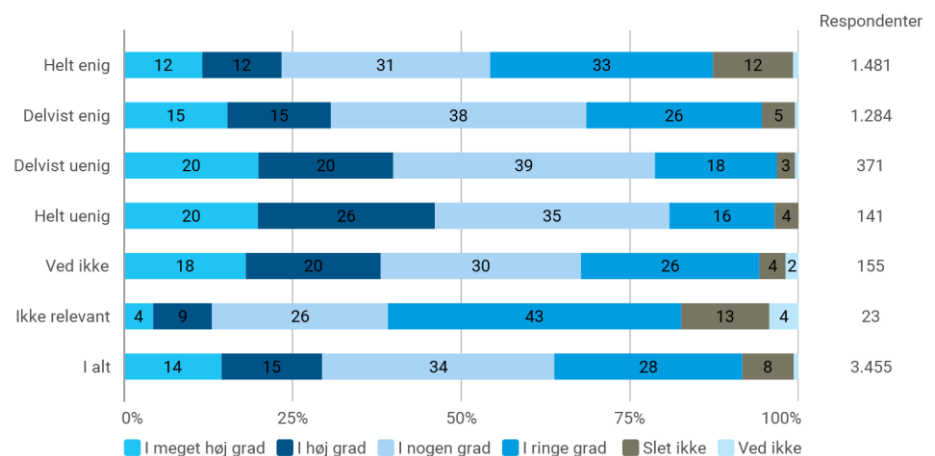
Figur 12. I hvilken grad frygter du følgende: - Selv at blive smittet med COVID-19 i forbindelse med dit arbejde?

Krydset med: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? - Jeg er tryk ved den måde, min arbejdsplads organiserer og tilrettelægger arbejdet på under COVID-19-epidemien.

Figur 13. I hvilken grad frygter du følgende: - Selv at blive smittet med COVID-19 i forbindelse med dit arbejde?

Krydset med: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? - Min arbejdsplads er godt rustet til at løse opgaver forbundet med COVID-19-epidemien.

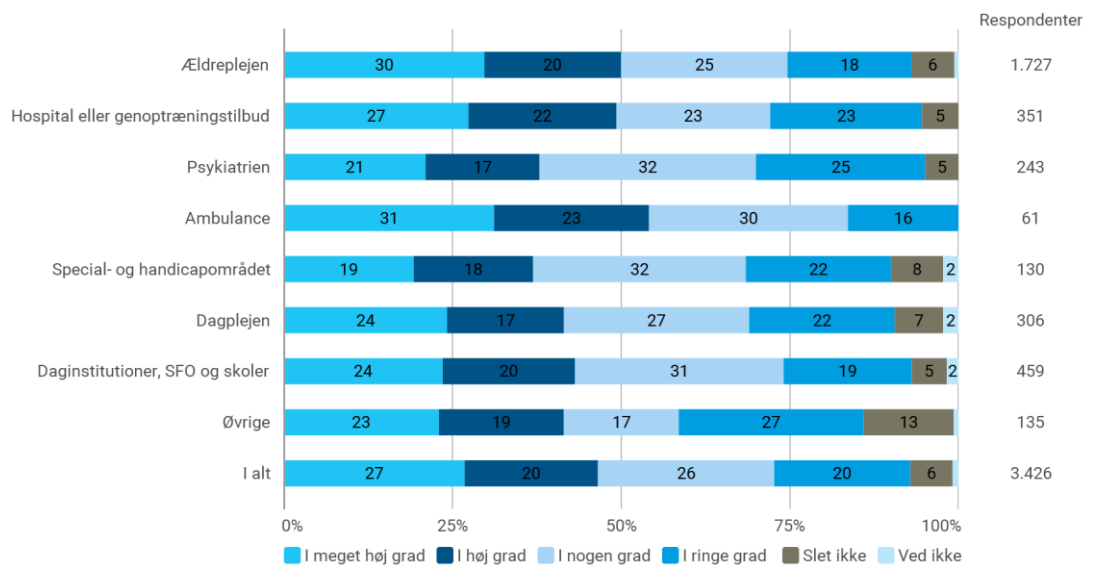
Frygt for at bringe smitte med hjem fra arbejdet

Sammenlagt 47 procent (altså næsten hver anden) frygter i høj eller meget høj grad at bringe smitte med hjem fra arbejdspladsen (se figur 14). I en tilsvarende undersøgelse fra maj 2020 var det 53 procent, der svarede dette (ikke vist i figur).

Størst er frygten blandt ambulancepersonalet, hvor 54 procent har svaret i høj eller i meget høj grad.

Figur 14. I hvilken grad frygter du følgende: - At bringe smitte med hjem fra din arbejdsplads til dem du bor sammen med eller dine nærmeste?

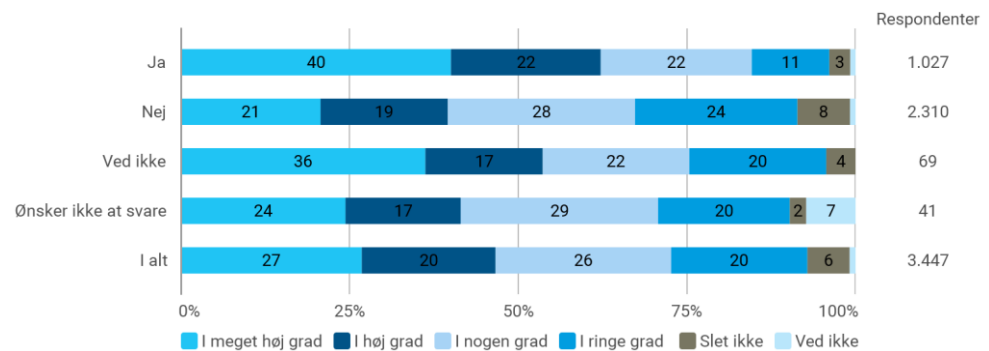
Krydset med: COVID-19, arbejdsstedsopdeling

Medlemmer, der bor sammen med personer, der tilhører en af sundhedsstyrelsens risikogrupper, frygter i langt højere grad at bringe smitte med hjem fra arbejdspladsen. Hele 62 procent af disse har svaret i meget høj eller høj grad, mens det til sammenligning gælder for 40 procent af dem, der ikke bor sammen med en person i risiko.

Figur 15. I hvilken grad frygter du følgende: - At bringe smitte med hjem fra din arbejdsplads til dem du bor sammen med eller dine nærmeste?

Krydset med: Tilhører en eller flere personer, du bor sammen med, en risikogruppe?

Note: Spørgsmålsformuleringen i opdelingsvariablen "Tilhører en eller flere, du bor sammen med, en risikogruppe?" lød i sin fulde længde: "Ifølge Sundhedsstyrelsen har følgende personer en øget risiko ved COVID-19: Personer over 80 år, Personer med kroniske sygdomme fx hjertekarsygdomme, lungesygdomme eller diabetes, Gravide, Svært overvægtige (BMI over 35), Overvægtige (BMI over 30), der samtidig lider af kronisk sygdom. Tilhører en eller flere, du bor sammen med, en risikogruppe?"

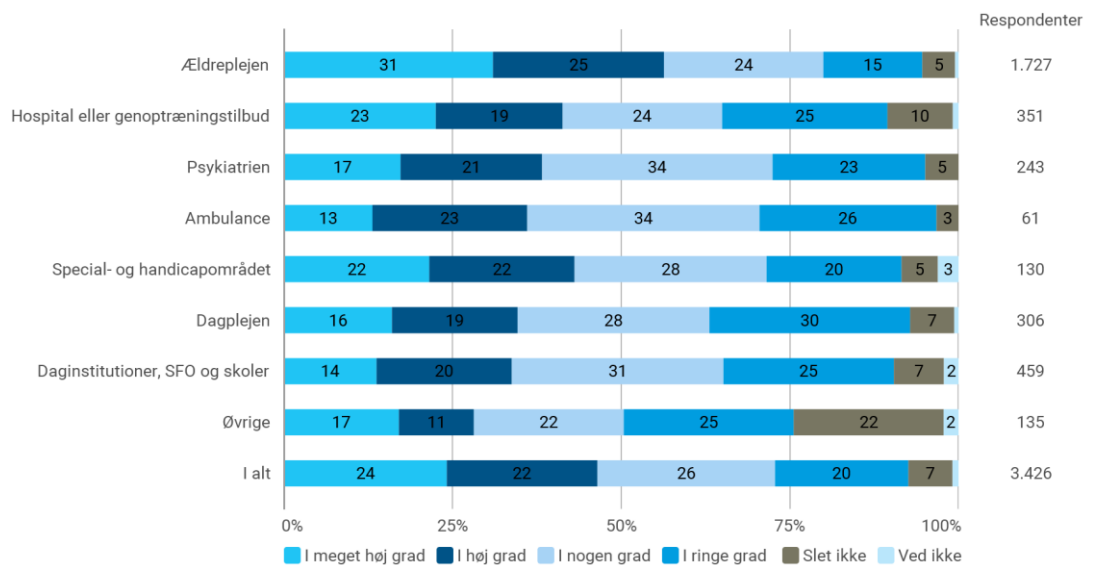
Frygt for at smitte borgere/patienter/børn på arbejdet

46 procent frygter i høj eller i meget grad, at de i forbindelse arbejdet skal komme til at smitte borgere/patienter/børn. Også på dette punkt er frygten faldet en smule i forhold til maj 2020, hvor det var 46 procent, der svarede dette.

Størst er frygten blandt ansatte i ældreplejen, hvor hele 56 procent (altså mere end hver anden) i høj eller meget høj grad frygter, at de skal komme til at smitte borgere, patienter eller børn gennem deres arbejde.

Figur 16. I hvilken grad frygter du følgende: - At smitte borgere/patienter/børn med COVID-19 i forbindelse med dit arbejde?

Krydset med: COVID-19, arbejdsstedsopdeling

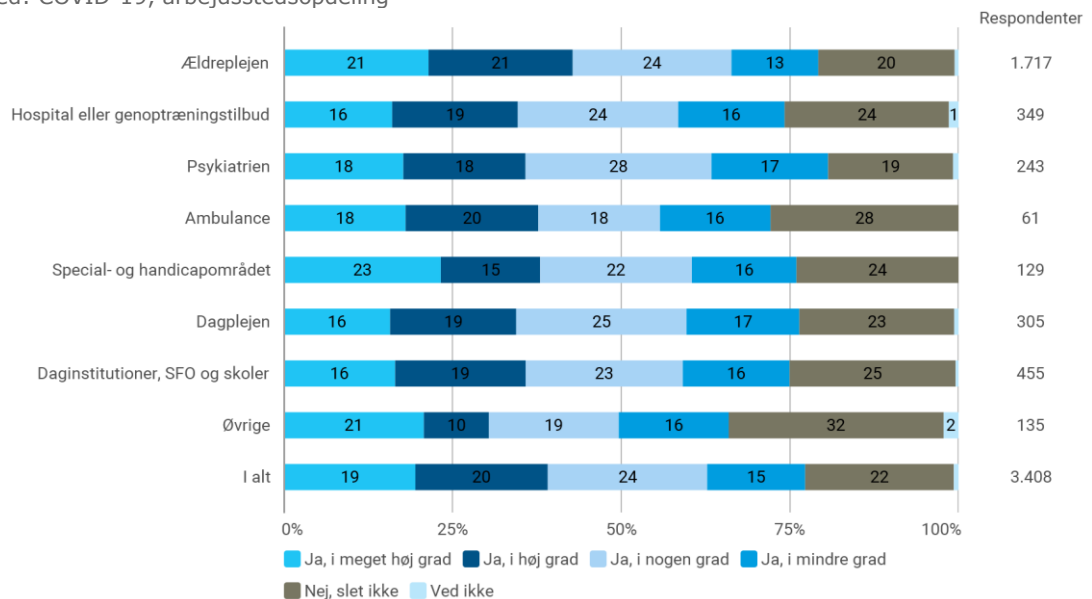
Frygt for smitte begrænser medlemmernes socialliv

63 procent har inden for den seneste måned i meget høj, høj eller nogen grad undgået at være sammen med personer fra deres nære omgangskreds, fordi de var bekymrede for at overføre smitte mellem dem og arbejdet (figur 17).

Tilsvarende har 41 procent af medlemmerne oplevet, at personer fra deres nære omgangskreds/familie har undgået at være sammen med dem, fordi de frygtede at blive udsat for smitte fra medlemmets arbejdsplads (figur 18).

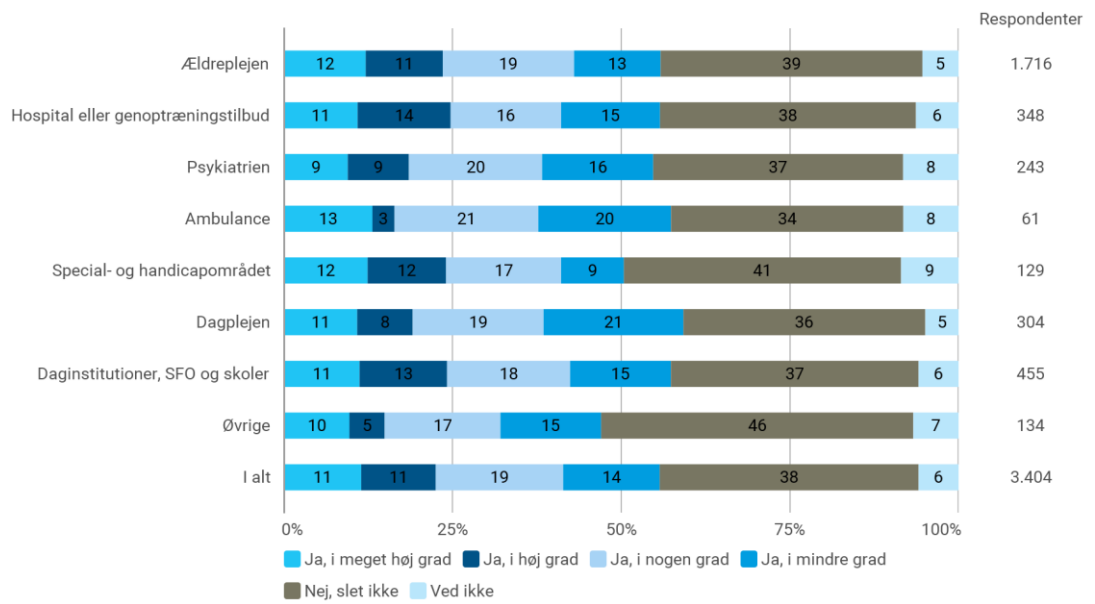
Figur 17. Har du inden for den seneste måned undgået at være sammen med personer i din nære omgangskreds, fordi du var bekymret for at overføre smitte mellem dem og din arbejdsplads?

Krydset med: COVID-19, arbejdsstedsopdeling

Figur 18. Har du inden for den seneste måned oplevet, at personer fra din nære omgangskreds/familie har undgået at være sammen med dig, fordi de frygtede at blive smittet med COVID-19 fra din arbejdsplads?

Krydset med: COVID-19, arbejdsstedsopdeling

Metode

Indsamlingsperiode

Undersøgelsen er gennemført i perioden fra den 29. juni. til 6. juli. 2020

Indsamlingsmetode

Data er indsamlet i en spørgeskemaundersøgelse udsendt til FOAs elektroniske medlemspanel. Der blev ikke udsendt nogen påmindelse til deltagerne. Undersøgelsen omhandlede også andre COVID-19-relaterede emner end Bekymring og risiko for smitte. Svarene på disse spørgsmål bliver afrapporteret i særskilte notater.

Målgruppen

Målgruppen for undersøgelsen af FOAs erhvervsaktive medlemmer. Da det kun er et udsnit af disse medlemmer, der har deltaget i undersøgelsen, er alle analyser forbundet med en statistisk usikkerhed. Alle sammenhænge og forskelle, der beskrives i teksten, er testet statistisk signifikante på et signifikansniveau på minimum 95 %. Hermed kan vi med minimum 95 % sikkerhed sige, at der er tale om statistisk sikre sammenhænge og forskelle og ikke blot tilfældigheder. Fremhæves forskelle i teksten, som ikke er statistisk sikre, vil der blive gjort opmærksom på det i teksten.

Antal besvarelser og svarprocent

I alt blev 10.289 erhvervsaktive medlemmer inviteret til undersøgelsen. 3.957 medlemmer, svarende til 38 procent, svarede på undersøgelsen.

Repræsentativitet og vægtning af data

Stikprøven er undersøgt for repræsentativitet på parametrene sektor, tillidshverv og alder. Repræsentativitetsanalysen viste, at Kost- og Servicesektoren og Pædagogisk Sektor er underrepræsenterede, mens Social- og Sundhedssektoren og Teknik- og Servicesektoren er overrepræsenterede. Analysen viste desuden, at unge under 30 år og medlemmer i alderen 30-39 år er underrepræsenterede, mens medlemmer i aldersgrupperne 50-59 år og 60 år og derover er overrepræsenterede. Stikprøven er repræsentativ på medlemmer i alderen 40-49 år. Medlemmer med tillidshverv (dvs. tillidsrepræsentanter, fællestillidsrepræsentanter og arbejdsmiljø-repræsentanter) er overrepræsenterede i stikprøven, mens medlemmer uden tillidshverv er underrepræsenterede.

Data er ikke vægtede.